

Patrick DEVELTERE

Voorzitter ACW

Op 24 april koos het ACW, de koepel van christelijke werknemersorganisaties, een nieuwe voorzitter. Patrick DEVELTERE zal vanaf september de beweging leiden. Hiervoor verlaat hij zijn directeursstoel in het HIVA, het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving. „Mijn medewerkers daar zal ik missen, maar ik reken ook op hen bij mijn nieuwe taak.”

‘Uit een crisis geraken, lukt nooit door op jezelf terug te plooiën’

Tom HEYLEN

Op Hemelvaartsdag feest de hele christelijke arbeidersbeweging. Niet toevallig stelt het ACW die dag dus scherp op de waarden die ook Patrick DEVELTERE na aan het hart liggen: sociale rechtvaardigheid, duurzaamheid, weerbaarheid – om er enkele te noemen. Het HIVA, van waaruit DEVELTERE in september overstapt naar het ACW, onderzoekt al 35 jaar hoe arbeid en samenleving de handen in elkaar slaan voor een betere wereld.

–Hoe leerde u het ACW van binnenuit kennen? Dat was meer dan twintig jaar geleden. Ik was projectmedewerker voor Wereldsolidariteit, een niet-gouvernementele organisatie verbonden met het ACW, en maakte kennis met de sociale ellende in Afrika, Azië, Latijns-Amerika en de Caraïben. Ik ontdekte er hoe syndicaal en sociocultureel werk, in combinatie met een mutualiteit, ellende in mindere of meerdere mate kunnen keren. Sindsdien weet ik ook dat een sociale rechtvaardige samenleving vestigen een mondiale opgave is. Zo bundelt Europa dit jaar ook haar krachten om de strijd tegen armoede uitdrukkelijk in handen te nemen. Samen lukt dat beter.

Uit onderzoek hier aan het HIVA, een samenwerkingsverband tussen het ACW en de K.U.Leuven waarin ik sinds lang actief ben, sinds 2007 als directeur, blijkt dat de welvaart in het Westen duidelijk is toegenomen, maar dat het welzijn gestaag afneemt. Door die toestand komen meer mensen aan de rand van de samenleving terecht. Een mogelijk antwoord is het uitbouwen van een sociaal rechtvaardige samenleving in elk land of streek.

–Die ellende deed u met andere ogen naar de wereld kijken?

Inderdaad. Als ik die sociale wantoestanden niet met eigen ogen had gezien, zou ik niet het beeld hebben dat ik nu heb. Enkel ze echt ervaren, maakt dat ze me diep raken. We beseffen niet wat kinderarbeid doet met het leven van een kind. We kunnen het ons nauwelijks voorstellen hoe kinderen in derde-wereldlanden moeten opgroeien of hun eigen waardigheid moeten opeisen. In Congo hoorde ik zelf hoe in een gezin werd afgesproken wie vandaag kon eten en wie morgen. Een Congolese collega zei me eens: „Wat mensen in mijn land moeten doen om te overleven, is fysiek onmogelijk en moreel ondenkbaar, maar een andere keuze is er helaas niet.”

Een sociale rechtvaardige wereld uitbouwen is voor Patrick Develtere een mondiale opgave. © Hugo Maris

In de lessen ontwikkelingsstudies die ik vanuit mijn werk aan het HIVA geef, zeg ik altijd weer dat meer dan een miljard mensen moeten zien te overleven met 1 euro per dag. Wij hebben die euro al meer dan opgebruikt als we 's ochtends ons huis verlaten na ons ontbijt met de krant erbij. Een miljard mensen met minder dan 1 euro is al erg, maar het betekent evenzeer dat honderdduizenden het moeten stellen met minder dan 10 cent per dag! Kunnen wij een samenleving aanvaarden, waarin strijden om te overleven de norm is?

–Ziet u dan geen lichtpunten in die wereld?

Oh, zeker wel. Het stemt me hoopvol dat mensen creatief zijn in hun overlevingsstrijd. Dat ze samen uitwegen zoeken en zich verenigen om sterker te staan. Dat ze het opnemen voor elkaar. Uit een crisis geraken, lukt nooit door je terug te plooiën op jezelf. Hier ligt een kans, niet alleen voor bewegingen, maar voor vele geëngageerde mensen. Solidariteit betekent hier een wereld van verschil.

–Wat ons dan bij het middenveld brengt.

Zonder breed draagvlak, wat het middenveld bij ons beslist is, doorbreken we nooit

die onrechtvaardigheid. Via de verschillende geledingen van het ACW, gaande van de christelijke mutualiteit over het vakverbond en de talrijke socioculturele organisaties zoals KAV, KWB, KAJ, OKRA, Ziekenzorg en Pasar vormen we, ieder met z'n eigen identiteit, samen een beweging. Deze ver-

„Kunnen we een samenleving aanvaarden waarin strijden om te overleven de norm is?”

schillende takken zijn onze voelhoorns voor de samenleving, maar we kunnen en we moeten ook vooruitkijken. Dankzij bijvoorbeeld OKRA zijn we vertrouwd met de gesel van de eenzaamheid en kunnen we zorgen dat eenzame mensen af en toe samen iets organiseren, kunnen we ze onder meer laten voelen dat ze nog meertellen.

Ook onze partners in het Zuiden houden onze blik ruim. We sluiten met hen als het ware een samenwerking van onbepaalde duur, zou ik zeggen. Dit kan op velerlei vlakken, gaande van financiële ondersteuning en de uitwisseling van ervaringen tot het gezamenlijke opkomen voor sociale correcties in een lokaal beleid. Onze ervaringen in het sociale overleg in eigen land kunnen we hen aanreiken om ook in het Zuiden op te komen voor menswaardige arbeidsomstandigheden.

–Hoe belangrijk is het christelijke geloof daarbij voor u?

Voor mij zijn teksten zoals de Bergrede, maar ook de Psalmen en andere Bijbelse teksten richtsnoeren om op een evangelische manier te werken aan een betere samenleving. Ze leren me dat iedere mens de moeite waard is en zetten me aan voor hem of haar op te komen. Ook de doelstellingen van het ACW werden enkele jaren geleden uitdrukkelijk opgefrist vanuit een christelijke inspiratie. Ik merk dat bij heel wat van onze partnerorganisaties geloof – niet noodzakelijk het christendom – een zekere sociale motivatie teweegbrengt. Geloven geeft hier ongetwijfeld een meerwaarde.